

KONINKRIJK BELGIË

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES 32.668/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

Avis 32.668/3

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 7 december 2001 door de Leden van het Verenigd College bevoegd voor het beleid inzake bijstand aan personen verzocht hun van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie "betreffende het administratief toezicht en de financiële, budgettaire, en boekhoudkundige regelen van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn", heeft op 19 maart 2002 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, troisième chambre, saisi par les Membres du Collège réuni compétents pour la politique d'aide aux personnes, le 7 décembre 2001, d'une demande d'avis sur un avant-projet d'ordonnance "relatif à la tutelle administrative et aux règles financières, budgétaires et comptables de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale", a donné le 19 mars 2002 l'avis suivant :

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Zoals wordt aangegeven in het opschrift van het voor advies voorgelegde voorontwerp van ordonnantie, hebben de wijzigingen welke dat ontwerp beoogt aan te brengen in de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn in hoofdzaak betrekking, enerzijds, op het administratief toezicht dat wordt uitgeoefend op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (O.C.M.W.'s) van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, en anderzijds, op de financiële, budgettaire en boekhoudkundige regels welke gelden voor die centra.

Over een eerdere versie van dat ontwerp heeft de Raad van State op 26 oktober 1999 advies 27.319/3 gegeven.

Ten opzichte van het ontwerp 27.319/3 bevat het thans voorliggende ontwerp voornamelijk de volgende wijzigingen, naast een aantal aanpassingen van de tekst aan het advies van de Raad van State :

- er wordt een bepaling ingevoegd die de rol van de voorzitter van het O.C.M.W. beklemtoont (artikel 11 van het ontwerp - ontworpen artikel 28, § 4);
- er wordt een bepaling ingevoegd waardoor wordt voorzien in de afschaffing van het ambt van gewestelijke ontvanger (artikel 17 van het ontwerp - ontworpen artikel 43);
- de bepalingen i.v.m. de ontvanger worden vervangen, om diens verantwoordelijkheid anders en preciezer te omschrijven (artikel 18 van het ontwerp -ontworpen artikel 46);
- de bepalingen i.v.m. de inning van ontvangsten in speciën en de betaling van kleine uitgaven worden verduidelijkt (artikelen 19 en 20 van het ontwerp - ontworpen artikelen 46bis en 46ter);
- hetzelfde geldt voor de bepalingen i.v.m. de eindafrekening van de ontvanger of de bijzondere ontvanger (artikel 21 van het ontwerp - ontworpen artikel 46quater);

.../...

- er worden preciseringen aangebracht in de bepalingen m.b.t. de termijnen waarbinnen het O.C.M.W., de gemeente en het Verenigd College i.v.m. de begroting moeten optreden (artikel 29 van het ontwerp - ontworpen artikel 88);
- de gevolgen van de vaststelling dat er een kastekort is, worden nader geregeld, mede in het licht van de rechtsmiddelen die de ontvanger kan aanwenden (artikel 34 van het ontwerp - ontworpen artikel 93);
- in het ontwerp wordt een bepaling ingevoegd die beoogt de regeling te wijzigen van de berekening van de termijnen waarbinnen de toezichthoudende overheid een beslissing moet nemen (artikel 38 van het ontwerp - ontworpen artikel 110);
- een aantal bepalingen i.v.m. het algemeen toezicht worden vereenvoudigd; andere bepalingen, die de termijnen betreffen, worden verduidelijkt (artikel 39 van het ontwerp - ontworpen artikel 111).

ALGEMENE OPMERKINGEN

2. Over het merendeel van de bepalingen van het voorliggende ontwerp heeft de Raad van State reeds advies gegeven. Wat die bepalingen betreft, is de adviesbevoegdheid van de Raad van State uitgeput.

Het onderzoek van de Raad van State is thans derhalve beperkt tot de bepalingen die nieuw zijn in vergelijking met het eerste ontwerp, en die niet het gevolg zijn van een opmerking die de Raad van State in zijn eerste advies heeft gemaakt ⁽¹⁾.

3. Het verdient aanbeveling de Nederlandse tekst van het ontwerp aan een grondig nazicht te onderwerpen. De enkele tekstopmerkingen die hierna bij de artikelsgewijze bespreking gemaakt worden, zijn in het geheel niet uitputtend bedoeld.

⁽¹⁾ Het spreekt vanzelf dat het voorliggende advies gelezen moet worden in samenhang met advies 27.319/3, en dat beide adviezen dus gevoegd moeten worden bij het ontwerp dat bij de Verenigde Vergadering zal worden ingediend.

Wat de wetgevingstechniek betreft, moet in het bijzonder opgemerkt worden dat, anders dan in de Franse tekst van een normatieve akte, het in de Nederlandse tekst niet gaat om "lid 1", "lid 2", ..., maar om "het eerste lid", "het tweede lid", ...

Ook de overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst dient nagekeken te worden, meer in het bijzonder wat de indeling van een artikel of een paragraaf in leden betreft.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 6

4. In het ontworpen artikel 21 is er maar een paragraaf, zodat het teken "§ 1" geschrapt moet worden.

5. In de Franse tekst van het ontworpen zesde lid dienen de woorden "le réclamant" vervangen te worden door "les réclamants".

Artikel 10

6. In de inleidende zin schrijve men : "In artikel 27, § 1, vierde lid, van dezelfde wet, ...".

Artikel 18

7. In het ontworpen artikel 46, § 3, zevende lid, wordt verwezen naar de voorschriften van "boek I, titel IX, afdeling 7, van de (lees : het) wetboek van koophandel". De bedoelde titel IX is evenwel in zijn geheel opgeheven bij de wet van 7 mei 1999.

De bepalingen i.v.m. de coöperatieve vennootschappen, die destijds het voorwerp uitmaakten van de bedoelde titel IX, afdeling VII, zijn thans terug te vinden in boek VII van het Wetboek van Vennootschappen. De stellers van het ontwerp dienen na te gaan in hoeverre thans naar dat boek VII verwezen moet worden.

Artikel 20

8. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 46ter, vijfde lid, dienen de woorden "en, ten laatste uiterlijk op de laatste werkdag" vervangen te worden door "en de laatste uiterlijk op de laatste werkdag".

Artikel 22

9. In het ontworpen artikel 53, § 1 (artikel 22, 1°, van het ontwerp) kan de tweede volzin beter geredigeerd worden als volgt : "Zij zijn uitvoerbaar bij voorraad, tenzij de raad voor maatschappelijk welzijn anders beslist."

Artikel 32

10. In de Nederlandse tekst van de inleidende zin dient het woord "gewijzigd" vervangen te worden door "vervangen".

Artikel 34

11. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 93, § 4, vierde lid, dienen de woorden "definitief uitgestelde rekeningen" vervangen te worden door "definitief vastgestelde rekeningen".

12. In de Nederlandse tekst van de ontworpen paragraaf 4, vijfde lid, dienen de woorden "Verenigd College" vervangen te worden door "college".

13. In de Nederlandse tekst van de ontworpen paragraaf 4, zesde lid, dienen de woorden "op de persoonlijke goederen van de rekenplichtige" vervangen te worden door "op de persoonlijke goederen van de ontvanger".

Artikel 38

14. In het ontworpen artikel 110, derde lid, dient geschreven te worden :

"voorzover deze verlenging per aangetekend schrijven ter kennis gebracht wordt van het centrum, uiterlijk op de laatste dag van de eerste termijn van veertig dagen.".

Artikel 39

15. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 111, § 5, laatste lid, in fine, dient het woord "opgegeven" te worden vervangen door "opgeheven".

PORTEE DU PROJET

1. Comme il est indiqué dans l'intitulé de l'avant-projet d'ordonnance soumis pour avis, les modifications que le projet entend apporter à la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale concernent principalement la tutelle administrative exercée sur les centres publics d'aide sociale (CPAS) de la région bilingue de Bruxelles-Capitale, d'une part, et les règles financières, budgétaires et comptables applicables à ces centres, d'autre part.

Le 26 octobre 1999, le Conseil d'Etat a rendu l'avis 27.319/3 sur une version antérieure du présent projet.

Par rapport au projet 27.319/3, le texte à l'examen comprend principalement les modifications suivantes, en plus d'un certain nombre d'adaptations à l'avis du Conseil d'Etat :

- il est inséré une disposition accentuant le rôle du président du CPAS (article 11 du projet - article 28, § 4, en projet);
- il est inséré une disposition prévoyant la suppression de la fonction de receveur régional (article 17 du projet - article 43 en projet);
- les dispositions relatives au receveur sont remplacées afin de définir autrement et de façon plus précise sa responsabilité (article 18 du projet - article 46 en projet);
- les dispositions relatives à la perception de recettes en espèces et au paiement de menues dépenses sont clarifiées (articles 19 et 20 du projet - articles 46bis et 46ter en projet);
- il en va de même pour les dispositions concernant le compte de fin de gestion du receveur ou du receveur spécial (article 21 du projet - article 46quater en projet);
- des précisions ont été apportées dans les dispositions relatives aux délais dans lesquels le CPAS, la commune et le Collège réuni doivent agir en ce qui concerne le budget (article 29 du projet - article 88 en projet);

.../...

- les effets de la constatation d'un déficit de caisse sont précisés, notamment en ce qui concerne les voies de recours dont le receveur peut faire usage (article 34 du projet - article 93 en projet);
- il est inséré dans le projet une disposition visant à modifier les règles de calcul des délais dans lesquels l'autorité de tutelle doit prendre une décision (article 38 du projet - article 110 en projet);
- un certain nombre de dispositions relatives à la tutelle générale sont simplifiées; d'autres dispositions, qui concernent les délais, sont précisées (article 39 du projet - article 111 en projet).

OBSERVATIONS GENERALES

2. La plupart des dispositions du présent projet ont déjà fait l'objet d'un avis du Conseil d'Etat. En ce qui les concerne, la compétence d'avis de celui-ci est épuisée.

L'examen du Conseil d'Etat se limite, dès lors, à présent aux dispositions qui sont nouvelles par rapport au premier projet et qui ne résultent pas d'une observation que le Conseil d'Etat a formulée dans son premier avis ⁽²⁾.

3. Il est recommandé de soumettre le texte néerlandais du projet à un examen approfondi. Les quelques observations relatives au texte qui seront formulées ci-dessous dans le cadre de l'examen des articles, ne se veulent aucunement exhaustives.

Du point de vue de la légistique, il convient de relever tout particulièrement que, contrairement au texte français d'un acte normatif, il n'est pas question dans le texte néerlandais de "lid 1", "lid 2", ... mais de "het eerste lid", "het tweede lid", ...

⁽²⁾ Il est évident que le présent avis doit être lu en combinaison avec l'avis 27.319/3 et que les deux avis devront donc être joints au projet qui sera présenté à l'Assemblée réunie.

La concordance entre le texte français et le texte néerlandais devra également être vérifiée, plus particulièrement en ce qui concerne la division d'un article ou d'un paragraphe en alinéas.

EXAMEN DU TEXTE

Article 6

4. L'article 21 en projet ne compte qu'un paragraphe de sorte que le signe "§ 1er" doit être supprimé.

5. Dans le texte français de l'alinéa 6 en projet, les mots "le réclamant" doivent être remplacés par "les réclamants".

Article 10

6. Dans la phrase liminaire, il convient d'écrire : "A l'article 27, § 1er, alinéa 4, de la même loi, ...".

Article 18

7. L'article 46, § 3, alinéa 7, en projet fait référence aux prescriptions du "livre 1er, titre IX, section 7, du Code de commerce". Le titre IX visé a toutefois été intégralement abrogé par la loi du 7 mai 1999.

Les dispositions relatives aux sociétés coopératives qui faisaient à l'époque l'objet du titre IX, section VII, visé se trouvent actuellement dans le livre VII du Code des Sociétés. Les auteurs du projet devront vérifier dans quelle mesure il doit actuellement être fait référence à ce livre VII.

Article 20

8. Dans le texte néerlandais de l'article 46ter, alinéa 5, en projet, les mots "en, ten laatste uiterlijk op de laatste werkdag" doivent être remplacés par "en de laatste uiterlijk op de laatste werkdag".

Article 22

9. Dans l'article 53, § 1er, en projet (article 22, 1°, du projet), il vaut mieux rédiger la seconde phrase comme suit : "Elles sont exécutoires par provision, à moins que le conseil de l'aide sociale n'en décide autrement."

Article 32

10. Dans le texte néerlandais de la phrase liminaire, le mot "gewijzigd" doit être remplacé par "vervangen".

Article 34

11. Dans le texte néerlandais de l'article 93, § 4, alinéa 4, en projet, les mots "definitief uitgestelde rekeningen" doivent être remplacés par "definitief vastgestelde rekeningen".

12. Dans le texte néerlandais du paragraphe 4, alinéa 5, en projet, les mots "Verenigd College" doivent être remplacés par "college".

13. Dans le texte néerlandais du paragraphe 4, alinéa 6, en projet, les mots "op de persoonlijke goederen van de rekenplichtige" doivent être remplacés par "op de persoonlijke goederen van de ontvanger".

Article 38

14. Dans l'article 110, alinéa 3, en projet, il convient d'écrire :

"pour autant que cette prolongation soit notifiée au centre par lettre recommandée au plus tard le dernier jour du premier délai de quarante jours."

Article 39

15. A la fin du texte néerlandais de l'article 111, § 5, dernier alinéa, en projet, le mot "opgegeven" doit être remplacé par "opgeheven".

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren
Messieurs

W. DEROOVER,

eerste voorzitter,
premier président,

D. ALBRECHT,
P. LEMMENS,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

H. COUSY,

assessor van de afdeling wetgeving,
assesseur de la section de législation,

Mevrouw
Madame

A.-M. GOOSSENS,

toegevoegd griffier,
greffier assumé.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER - LE
PREMIER PRÉSIDENT,

A.-M. GOOSSENS

W. DEROOVER